

Notitie

Verklarende woordenlijst ruimtelijke ordening en erfgoed

In dit document gaat het over traditionele wind- en watermolens. Deze komen voor in een grote verscheidenheid aan vormen. Om windmolens te kunnen laten draaien en watermolens te kunnen laten stuwen, zijn in de loop der tijd regels, beleid, zelfs wetgeving opgesteld. Om eensluidend te blijven, vermelden we hieronder veel komende begrippen:

Achtererfgebied:

Erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 m achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar toegankelijk gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen. ⁱ

Beschermen:

Behouden of verbeteren van de staat of kwaliteit van een onderdeel van de fysieke leefomgeving. ⁱⁱ

Bestemmingsplan:

Het bestemmingsplan is een juridisch bindend document voor zowel de overheid als burgers en bedrijven. In een bestemmingsplan worden de gebruiks- en de bouwmogelijkheden vastgelegd voor een gebied. Het bestemmingsplan is een gemeentelijk instrument.

Bijbehorend bouwwerk:

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak. ⁱⁱⁱ

Bouwplan of Bouwactiviteit:

Activiteit inhoudende het bouwen van een bouwwerk. ^{iv}

Bouwwerk geen gebouw zijnde:

Een bouwwerk geen gebouw zijnde is een bouwwerk of gedeelte daarvan voor zover dat niet in een gebouw ligt. Voorbeelden van een bouwwerk geen gebouw zijnde, zijn onder meer een brug, een viaduct, een tribune, een magazijnstelling, een steiger, of een tunnel. Een in een gebouw geplaatste tribune of magazijnstelling kan op zich zelf een bouwwerk geen gebouw zijnde zijn terwijl de ruimte waarin de tribune staat kan zijn aangemerkt als bijvoorbeeld een bijeenkomstfunctie voor het aanschouwen van sport. ^v

Complex:

Een complex is een samenstelling van meerdere onderdelen en wordt in de architectuur vaak gebruikt voor een groep gebouwen met een gemeenschappelijke functie, bijvoorbeeld een appartementen-, kantoren-, gevangenis- of kloostercomplex.

Cultureel erfgoed:

Uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden. ^{vi}

Notitie

Zich in de fysieke leefomgeving bevindend erfgoed bestaande uit:

- a. Monumenten, voor zover het onroerende zaken betreft, met inbegrip van archeologische monumenten.
- b. Stads- en dorpsgezichten.
- c. Cultuurlandschappen, voor zover van algemeen belang vanwege hun schoonheid, vervaardigde structuren, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde.^{vii}

Cultuurgoed:

Roerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed.^{viii}

Ensemble:

Een op grond van artikel 3.13 aangewezen rijksmonument met cultuurgoederen.^{ix}

Erf:

Al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden.^x

Fysieke leefomgeving:

Omvat in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed, werelderfgoed.^{xi}

Gebouw:

Een gebouw is een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Deze begripsomschrijving is overgenomen uit de Woningwet. Het begrip bouwwerk is in de Omgevingswet gedefinieerd als: constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren, met inbegrip van de daarvan deel uitmakende bouwwerkgebonden installaties.^{xii}

Herbouwde molen:

Een molen die nieuw gebouwd is, waarbij op die specifieke locatie eerder een historische molen gestaan heeft of als er sprake is van de bouw van een replica van een eerdere historische molen op die specifieke locatie of als er sprake is van wederopbouw na het tenietgaan van een molen, zonder dat deze nieuwe molen een monumentenstatus geniet.

Hoofdgebouw:

Gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is.

Incomplete molen:

Onttakelde molen met of zonder kap waarvoor om een aantal redenen (zoals belangrijke landschappelijke of stedenbouwkundige, visuele betekenis; molenbiotoop) completering betekent in dit geval een ondersteuning van de aanwezige monumentwaarden. Na completering kan de status wijzigen in die van beschermde molen. Voor bescherming als incomplete molen komen die objecten in aanmerking die als maalwerktuig bijzondere zeldzaamheid bezitten van algemeen historische betekenis zijn en die vanwege de betekenis van en voor de eigen omgeving waardevol moeten worden geacht. Bij poldermolens kan hier het historisch/technische aspect doorslaggevend zijn.^{xiii}

Notitie

Industrieel complex:

Een samenstelling van een groep gebouwen met een vroegere of nog bestaande industriële functie.

(Ondersteunend) Kunstwerk [waterstaatkundig red.]

Met ondersteunend kunstwerk wordt bedoeld op de kunstwerken die ten dienste staan van oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden en waterkeringen (zoals stuwen, sluisen, strekdammen etc.).^{xiv}

Kwaliteit fysieke leefomgeving:

Een omgevingswaarde is, kort gezegd, een maatstaf voor de staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving.^{xv}

Landschappen:

Gebieden zoals die door mensen worden waargenomen, waarvan het karakter wordt bepaald door natuurlijke of menselijke factoren en de interactie daartussen.^{xvi}

Legger:

De beheerder van waterstaatswerken stelt een legger vast, waarin is omschreven waaraan die waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen.^{xvii}

Molenbiotoop

Molenbiotoop is de gehele omgeving van de molen, voor zover die omgeving van invloed is op het goed functioneren van de molen als maalwerktuig èn als monument.^{xviii}

Molencomplex:

Een samenstelling van meerdere molens of molens met bijbehorende gebouwen, zoals schuren, loodsen, opslagruimtes, molenaarswoningen, knechtenwoningen, doorontwikkelingen & maalderijen, pakhuizen en bijgebouwen, maar ook bouwwerken geen gebouw zijnde, zoals erfafscheidingen.

Molenerf:

De kavel waarop een molen met bijbehorende gebouwen acceptabel kan zijn. Completering betekent in dit geval een ondersteuning van de aanwezige monumentwaarden. Na completering kan de status wijzigen in die van beschermde molen. Voor bescherming als incomplete molen komen die objecten in aanmerking die als maalwerktuig bijzondere zeldzaamheid bezitten van algemeen historische betekenis zijn en die vanwege de betekenis van en voor de eigen omgeving waardevol moeten worden geacht. Bij poldermolens kan hier het historisch/technische aspect doorslaggevend zijn.^{xix}

Molenrestant:

Onttakelde molen waarvan de romp tot op laag niveau – b.v. de eerste zolder of stellinghoogte – is afgebroken. Als *romp* of *restant* verdienen objecten bescherming die vooral een historische ontwikkelingsgang markeren, die van bijzondere landschappelijke betekenis zijn of die als overblijfsel van historische polderbemaling in civieltechnisch opzicht markant zijn. Hun betekenis is vooral gelegen in het 'in herinnering houden en documenteren van genoemde waarden. Zij zijn in hun huidige onvolledige staat van betekenis; een betekenis die geen aanleiding vormt tot completering als molen.^{xx}

Molenromp:

Onttakelde molen zonder kap, waarvan de romp tot minimaal de kapzolder resteert, die in aanmerking komt voor bescherming in zijn huidige staat (in bepaalde gevallen kan completering acceptabel zijn; dit draagt echter niet bij aan de betekenis als monument en vormt dan ook geen aanleiding voor opwaardering van status tot beschermde 'molen').^{xxi}

Notitie

Monument:

Onroerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed. ^{xxii}

Natura 2000:

Europees ecologisch netwerk dat bestaat uit de speciale beschermingszones, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 1, onderdeel I, van de Habitatrichtlijn. ^{xxiii}

Natura 2000-activiteit:

Activiteit inhoudende het realiseren van een project of het verrichten van een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, tenzij het betreft een geval als bedoeld in artikel 2.7, vierde lid, of 2.9, eerste, tweede, derde of vijfde lid, van die wet. ^{xxiv}

Natura 2000-gebied:

Gebied dat:

- a. Door de bevoegde autoriteit van het land waarin het gebied is gelegen is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onder a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn of de artikelen 3, tweede lid, en 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn, of
- b. Is opgenomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. ^{xxv}

Nieuwe molen:

Een molen die nieuw gebouwd is, sinds 2000, zonder dat er op die specifieke locatie eerder een historische molen gestaan heeft.

Normaal onderhoud:

Noodzakelijke reguliere werkzaamheden die gericht zijn op het behoud van monumentale waarde. ^{xxvi}

Omgevingsplan:

Een plan, dat door de gemeenteraad vast gesteld wordt voor het gehele grondgebied van de gemeente, waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. ^{xxvii}

Omgevingsvergunning:

De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. ^{xxviii}

Omgevingsverordening:

Provinciale staten stellen één omgevingsverordening vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. ^{xxix}

Omgevingsvisie:

Een omgevingsvisie bevat, mede voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid:

- a. Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving,
- b. De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied,
- c. De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid. ^{xxx}

Notitie

Omgevingswaarde:

Omgevingswaarden, vastgesteld met het oog op de doelen van de (Omgevings)wet. Dat bepaalt voor de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan:

- a. De gewenste staat of kwaliteit
- b. De toelaatbare belasting door activiteiten,
- c. De toelaatbare concentratie of depositie van stoffen.^{xxxix}

Restauratie:

Werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan en noodzakelijk zijn voor herstel.^{xxxii}

Rijksmonument:

Monument of archeologisch monument dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister.^{xxxiii}

Rijksmonumentenactiviteit:

Activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.^{xxxiv}

Sloopactiviteit:

Activiteit inhoudende het slopen van een bouwwerk.^{xxxv}

Slopen:

Geheel of gedeeltelijk afbreken.^{xxxvi}

Stads- en dorpsgezichten:

Groepen van onroerende zaken, van algemeen belang vanwege hun schoonheid, onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang, wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich een of meer monumenten bevinden.^{xxxvii}

Stedelijk gebied:

In een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van die bebouwing en lintbebouwing langs wegen, waterwegen of waterkeringen.^{xxxviii}

Voorerfgebied:

Erf dat geen onderdeel is van het achtererfgebied.^{xxxix}

Voorgevelrooilijn:

Voorgevelrooilijn als bedoeld in het bestemmingsplan, de beheersverordening dan wel de gemeentelijke bouwverordening.^{xl}

Vorbereidingsbesluit:

De gemeenteraad kan voor een locatie een voorbereidingsbesluit nemen met het oog op de voorbereiding, vaststelling en inwerkingtreding van het omgevingsplan;

Om te voorkomen dat een in het voorbereidingsbesluit aangewezen locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel waarvoor het omgevingsplan wordt vastgesteld, kan bij dat besluit worden bepaald dat het in daarbij aangewezen gevallen verboden is:

- a. werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren,
- b. bouwwerken te slopen,
- c. het gebruik van bouwwerken of locaties te wijzigen.^{xli}

Notitie

Voorbeschermd rijksmonument:

Monument waarvoor de mededeling, bedoeld in artikel 3, derde lid, van de Monumentenwet 1988, heeft plaatsgevonden, vanaf de dag van die mededeling tot het moment van inschrijving in het register, bedoeld in artikel 6, eerste lid, of 7 van die wet, of het moment waarop vaststaat dat het monument niet wordt ingeschreven in een van die registers. ^{xlii}

Watermolen:

Een watermolen met een verticaal waterrad dat door stromend water van een beek of een rivier werd aangedreven, en met kamwielen die voor de overbrenging van de beweging naar de molenstenen zorgden. ^{xliii}

Wateractiviteit:

Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk, beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een installatie, niet zijnde een mijnbouwinstallatie, in een waterstaatswerk, lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk, stortingsactiviteit op zee, wateronttrekkingsactiviteit of, voor zover het betreft een waterschapsverordening, elke andere activiteit waarvoor die verordening regels bevat. ^{xliv}

Waterschapsverordening:

Het algemeen bestuur van het waterschap stelt één waterschapsverordening vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. ^{xlv}

Waterstaatswerk:

Oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk. ^{xlvi}

Watersysteem:

Samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken. ^{xlvii}

Werelderfgoed:

Op het grondgebied van Nederland gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed dat op grond van het werelderfgoedverdrag is opgenomen in de Lijst van het Werelderfgoed. ^{xlviii}

Windmolen:

Een windmolen bestaat uit twee delen: het staande- en het gaande werk. Het eerste is het bouwkundige (of statische) gedeelte, het tweede het werktuigbouwkundige (of mechanische) gedeelte. Het gebouw biedt ruimte aan het werktuigbouwkundige deel en kwam daardoor tot de molentypische vorm. De molen is daarbij tot een volmaakte eenheid gekomen. ^{xlix}

Notitie

Eindnoten met bronvermelding

- ⁱ 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ⁱⁱ 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ⁱⁱⁱ 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{iv} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^v 31 augustus 2018, Algemene Maatregel van Bestuur – Besluit bouwwerken leefomgeving: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-291.html> .
- ^{vi} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{vii} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{viii} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{ix} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^x 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xi} 23 maart 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xii} 31 augustus 2018, Algemene Maatregel van Bestuur – Besluit bouwwerken leefomgeving: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-291.html> .
- ^{xiii} Juli 2003, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Nieuwsbrief, Amersfoort.
- ^{xiv} April 2011, Waterwet: van vraag tot antwoord. Rijkswaterstaat – Ministerie van Infrastructuur en Milieu: file:///C:/Users/J29F4~1.VRO/AppData/Local/Temp/MicrosoftEdgeDownloads/3f18c2f3-152b-4d0f-98d0-67df5fabe27f/101_vragen_over_de_waterwet-lr.pdf
- ^{xv} 31 augustus 2018, Algemene Maatregel van Bestuur – Besluit Kwaliteit Leefomgeving: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-292.html> .
- ^{xvi} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xvii} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xviii} Werkgroep Molenbiotoop, 1982. *De inrichting van de omgeving van molens*. Amsterdam: Rapport van de werkgroep Molenbiotoop van de vereniging De Hollandsche Molen, 2.
- ^{xix} Juli 2003, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Nieuwsbrief, Amersfoort.
- ^{xx} Juli 2003, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Nieuwsbrief, Amersfoort.
- ^{xxi} Juli 2003, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Nieuwsbrief, Amersfoort.
- ^{xxii} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{xxiii} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxiv} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxv} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxvi} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{xxvii} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxviii} Kenniscentrum InfoMil van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/wet-algemene/> .
- ^{xxix} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxx} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxi} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxii} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{xxxiii} 01 april 2020, Erfgoedwet: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0037521&z=2020-04-01&g=2020-04-01> .
- ^{xxxiv} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxv} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxvi} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxvii} 26 april 2016, Omgevingswet: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- ^{xxxviii} 31 augustus 2018, Algemene Maatregel van Bestuur – Besluit kwaliteit leefomgeving: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-292.html> .
- ^{xxxix} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xl} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xli} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xlii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliii} De Hollandsche Molen, 2022. *Molens, altijd in beweging*. 7^e druk van ir. F. Stokhuyzen's Molens. Zwolle: WBOOKS.
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xliiii} 01 januari 2020, Besluit omgevingsrecht: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0027464&z=2020-01-01&g=2020-01-01>
- ^{xlix} Sipmon, A., 1990. *Molenbouw. Het staande werk van de bovenkruiers*, 3^e druk. Zutphen: Walburg Pers